

Hiteltelen „atomszakértők”

HÁRFÁS ZSOLT 2019.04.18. 13:42

atombiztos.blogstar.hu

Paks II. és az atomenergetika felkent – biológus, közgazdász és egyéb foglalkozású – „szakértőit” hallgatva erőt vett rajtam a déjà vu-érzés. Mintha hallottam volna már hasonlót. Jó harminc éve, a rendszerváltáskor. Történészek, filozófusok és más, hasonló végzettségű filozofok mondták meg a tutit, hogy miért is nem kell nekünk vízlépcső és vízerőmű.

Az Európai Parlamentbe az újrázás reményével próbálkozó Jávor Benedek most szintén egy nagyberuházás – a Paks II. Atomerőmű ócsárlásából próbál politikai tőkét kovácsolni. Jávor biológusként „ért” az atomhoz, ami – politikusról lévén szó – még megbocsátható lenne neki, ám az, hogy durván visszaél a nyilvánossággal és szemrebbenés nélkül, a média egy részének tevőleges asszisztálásával, módszeresen félrevezeti közvéleményt, már egyáltalán nem.

Miután a Paks II. projektársaság részlegesen nyilvánosságra hozta a fővállalkozói szerződés szövegét, Jávor Benedek értelmezés címén azonnal feltette a régi lemezt, mondván lejárt technológia az atom és az egész globális energiapiac, beleértve az európaiat, teljesen más irányban mozog, mint Magyarország és egyedül a megújulóké a jövő. Valóban?

Ma 18 országban 55 új atomerőművi blokk épül, csak az idén 14 új egység kezdheti meg a működését. A jövőben az előrejelzések szerint további 500 új blokk építése várható olyan országok belépésével, amelyek ma még nem üzemeltetnek atomerőművet. Jelenleg egyedül a Roszatomnak 36 új blokk megépítésére van megrendelése.

A [New York Times minapi cikke](#) napnál világosabban fogalmaz: a klímaváltozás megfékezésére a leggyorsabb út az atomenergia növekvő mértékű használata. Maga Rick Perry amerikai energetikai miniszter is utalt erre, amikor a Vogtle amerikai atomerőmű telephelyét látogatta meg idén márciusban. Világossá tette: az erős nukleáris iparág Amerikában is a megbízhatóan működő villamosenergia-rendszer alapvető része, amely az USA ellátásbiztonsága mellett közvetve a nemzetbiztonságot is erősíti.

Épül az amerikai Vogtle 3-4. atomerőművi blokk is

Jávor Benedek módszeres brüsszeli aknamunkája ellenére a két éve lezárt uniós vizsgálatok is alátámasztották, hogy a Paks II. projekt javítja Magyarország ellátásbiztonságát, segíti az EU klímavédelmi célkitűzéseinek teljesítését, a fogyasztóknak megfizethető energiaárakat biztosít, és a két új, VVER-1200 típusú blokk teljesíti a legszigorúbb nukleáris biztonsági és sugárvédelmi előírásokat is. Mi több, az Európai Bizottság azt is megerősítette, hogy az új blokkok megtérülnek. Persze Jávor minderről mélyen hallgat.

Ugyanakkor most a Paks II. projektársaság által részlegesen nyilvánosságra hozott fővállalkozói szerződésbe próbál belecsimpaszkodni és ezzel kampányol. Azzal kezdett legutóbb riogatni, hogy az építő csak 3 éves általános garanciát vállal a Paks

II. Atomerőműre. Nem kell ahhoz a szerződést ismerni és még különösebb szakértelem sem kell hozzá, csupán józan ész, hogy az egyébként légből kapott, újabb bombasztikus „jávoriáda” teljes képtelenségét lássuk. A hasonló óriás beruházásokról szóló EPC-szerződések sajátossága, hogy egy sztenderd, általános garancia mellett a részletek a több száz oldalas mellékletekben találhatóak, amelyek aprólékosan szabályozzák minden egyes berendezésre és részegységre lebontva a szavatossági határidőket. A Paks II. Atomerőmű VVER-1200 típusú blokkjainak garantált üzemideje eleve 60 év, de Oroszországban már folyamatban vannak olyan vizsgálatok, amelyek azt célozzák, hogy ez 80 évre is kitolható legyen.

Jávor blöffjeinek sorában nem kevésbé hangzatosnak szánta azt az állítást, hogy a szerződésben egy betűvel sem említik a 40 százalékos beszállítói részarányt. Nos, nem is említhetik – és Jávor ezt is pontosan tudja –, hiszen a 2014. január 14-én megkötött orosz-magyar államközi szerződés és nem a fővállalkozói szerződés tartalmazza ezt. Igazából Jávortól megszokhattuk, hogy ha nem nyíltan állít valótlant, akkor csúsztat és vice versa...

Emlékeztetőül, a [2014. évi II. törvénybe](#) emelt szerződés 4. cikk 2. pontja: „A Felek minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy amennyiben ez a jelen Egyezményben foglalt együttműködés teljesítése érdekében megvalósítható és a jogszabályok által meghatározott keretek lehetővé teszik, hogy elérjék a 40%-os minimális lokalizációs szintet.” Egyébként a fővállalkozói szerződésben nem érdemes keresni azt az uniós követelményt sem, hogy a beszerzések 55 százaléka az Európai Bizottság előírásainak megfelelő eljárás útján valósuljon meg, merthogy ez sem ott található.

Ez az exkluzív videó a világ első, 3+ generációs, novovoronyezsi 6. blokkjának felejthetetlen pillanatait mutatja be. A paksi telephelyen a kisfilmben bemutatott blokkokhoz hasonlóak fognak megépülni. Már csak néhány évet kell várunk, és nekünk is ilyen pillanatokban lehet majd részünk.

A politikai haszonlesés, személyes érdekek, ambíciók, korábbi sérelmek mellett külföldi energetikai érdekcsoportok is felsejlenek e „szakértői” megszólalások mögött. Látható, hogy egy-egy olyan „szakértő” mint Jávor Benedek, az ex MVM-főnök Mártha Imre szerepeltetésével az ellenzék és a média egy része a valótlanosságok és csúsztatások folyamatos recitálásával próbálja Paks II. ellen hangolni a közvéleményt. Jávor korábban például előszeretettel szapult a orosz technológiát, mondván a VVER-1200-as csak amolyan kísérleti technológia. Egy időben arról beszélt, hogy az első ilyen blokkot rögtön le is kellett állítani, és a termelésből is kivonták egy időre, mert műszaki problémák adódtak vele. Persze ez sem volt igaz. A valóság az, hogy már három ilyen blokk működik. Az első, a Novovoronyezsi Atomerőmű II. kiépítésének 1-es blokkja 2017 februárja óta folyamatos üzemben termel. A másik novovoronyezsi [VVER-1200 típusú blokk 2019. március 22-én](#), az előzetes terveknek megfelelően, elérte a minimális ellenőrzött teljesítményszintet, április 11-én pedig már megkezdődött az üzembe helyezése is. Az év végéig ez a blokk is a hálózatra kapcsolódhat.

Paks II. első számú referencia-erőműve, a Leningrádi Atomerőmű II. kiépítése. Ennek első blokkja 2018. június 12-én érte el a névleges, 100 százalékos teljesítményszintet, tavaly október óta pedig kereskedelmi üzemben termel, és eddig mintegy 6 TWh villamos energiát táplált be az orosz hálózatba. A Leningrád II. kiépítés 2. blokkjának építése szintén a terveknek megfelelően halad.

További tények: Jávorral szemben a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség a világ első olyan működő atomerőművi blokkjaként ismerte el a VVER-1200 típust, amely megfelel a 3+ generációs atomerőművekkel szemben támasztott, a fukusimai atomerőmű-baleset után elfogadott nemzetközi biztonsági követelményeknek is.

Nehéz lenne hozzá nem értéssel vádolni a nemzetközi szervezetet, és aligha véletlenül adtak eddig a Roszatomnak 36 új blokkra megrendelést szerte a világban... A volt MVM vezérigazgató, Mártha Imre – Jávor Benedekhez hasonlóan – szintén azt próbálja bizonygatni, hogy rossz boltot kötött Magyarország a Paks II. projekttel. Mártha Imre színleg atomenergia párti, valójában viszont évek óta temeti a beruházást és folyamatosan küldözgeti a Paks II. projektet támadó üzeneteit. Egyébként a volt vezérigazgató 2009-ben, a szocialista kormány által kinevezett MVM-vezérként még úgy gondolta, hogy ez egy nagyon is jó üzlet, hiszen az új paksi blokkok azt a célt szolgálják, hogy olcsó maradjon a Pakson megtermelt áram. Már akkor is nyilvánvaló volt, hogy a hazai villamosenergia-rendszer a jövőben jelentős kapacitáshiánnyal szembesül, ezért az MVM akkori kommunikációja arról szólt, hogy a kapacitáshiány mérséklésének kiváló eszköze az új atomerőművi blokkok létesítése Magyarországon. A paksi atomerőmű bővítését (kapacitás-fenntartását) pedig mindannyian közös ügynek tekintették, beleértve Mártha Imrét is. Nos, igen, mint tudjuk, van, akinél a szék határozza meg a tudatot és az ismert Hofi bon mot parafrázisával élve, ha elveszik a szék, elszáll a tudat... Csakhogy azóta eltelt 10 év, ami 2009-ben még „előterjesztőként” sürgető volt, 2019-ben már nem az.

FORRÁS: ROSATOM

Nemrég, a végzettségét tekintve közgazdász MVM-exvezérigazgató, az ATV-n fejtette ki súlyos csúsztatásokkal és zavaros politikai összeesküvés-elmélettel terhelt véleményét és „*elképesztően silány zsebszerződésnek*” nevezve a több száz oldalas fővállalkozói megállapodást. Nézőként egyenesen kínos volt látni Mártha inkompetenciáját, amikor az ismételt műsorvezetői kérdésekre konkrétumok helyett minősítgetésekkel tudott csak válaszolni. Egykori vezérigazgatóként illene tudnia, hogy a zsebszerződés fogalmát itthon alapvetően a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földterületek jogellenes megszerzésére használják. Nyilván tudja is, hiszen komoly szerződéseket írt alá maga is annak idején mint MVM-vezér és ugyancsak meglepődött volna, ha valaki a kőkemény üzleti titoknak minősülő MVM-szerződések nyilvánosságát feszegette volna... Láthatóan annak sem olvasott utána, hogy nemzetközi szerződések esetében hogyan kerültek szabályozásra a joghatósági kérdések, egyszerűbb „alkotmánysértést” vizionálni.

Mártha Imrének láthatóan azt sem tetszik, hogy Magyarország tender nélkül választotta ki a két új paksi blokk szállítóját, noha az uniós vizsgálat is kimondta, hogy Magyarországnak jogában állt Oroszországgal a Paks II. megépítésével és hitelfelvétellel kapcsolatban államközi megállapodást kötnie. Egyébként ebben nincs semmi rendkívüli. Manapság egyre inkább terjed az a gyakorlat, hogy az egyes országok nemzetközi tenderek helyett inkább egyedi megállapodásokat kötnek a technológia szállítóival a nukleáris kapacitások kiépítésére. Vajon mi áll ennek a hátterében? A válasz egyszerű: a jelenlegi piaci és gazdasági körülmények között egy nemzetközi tender egyáltalán nem garancia a sikerre, hiszen például a csehek egyszer már befürödtek a több évig tartó tendereztetéssel, ami nem vezetett eredményre. Nézzünk néhány példát: az Egyesült Királyság két francia EPR, India hat amerikai AP1000, Finnország egy VVER-1200 típusú blokkot épít – tender nélkül.

Hinkley Point C – ebben az esetben is tender nélkül választották ki a szállítót

Lengyelország pedig vélhetően a következő években szintén az amerikai típus mellett teszi majd le a voksát, miután tavaly november elején Varsóban lengyel-amerikai energiaügyi együttműködésről írtak alá megállapodást, amelynek egyik eleme az atomenergetika volt.

Mindebből kiviláglik, hogy a szakmai kérdéseket minden országban szakemberekre bízák. Nyilvánvaló, hogy például egy energetikai mérnök sehol sem akarja megmondani például egy orvosnak, hogy miként kell vakbelet operálni és vice versa. Ebből is látszik, hogy a botcsinálta „atomszakértők” politikai megrendelésre dolgoznak, ezért a hitelük éppen annyi, mint a szakértelmük...

Mára világossá vált, hogy ha valóban tenni akarunk valamit a gyerekeink, unokáink jövőjéért, akkor a globális klímavédelmi célok elérése érdekében az atomenergiára és a megújuló energiaforrásokra egyaránt támaszkodni kell.

Valótlanság, hogy a „megújulók lényegében ingyenes energiaforrást jelentenek”, amint ezt legutóbb a DK politikusa állította a parlamentben, illetve hogy kizárólag ezek az energiaforrások képesek megoldani a problémát. Nézzük meg, hogy miért nem állják meg a helyüket ezek az állítások!

FORRÁS: HÁRFÁS ZSOLT

A [2016. évi hivatalos adatok szerint](#) a megújuló energiaforrásokra (a 2017-2018. évi hivatalos és részletes adatokat az illetékes hivatal még nem publikálta) a kötelező átvételi rendszeren belül csaknem 78 milliárd forint jutott Magyarországon. Ebből az összegből a megújulók 51,2 milliárd forint támogatást kaptak, ami azt jelenti, hogy a megújuló energiaforrások fajlagos támogatásának mértéke 21,28 Ft/kWh, az átlagos átvételi ár pedig közel 32,3 Ft/kWh volt. Ezt a költséget az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult fogyasztók fizették meg, ezért ez számukra fajlagos, átlagos KÁT-teherként 2,2 Ft többletköltséget jelentett minden egyes elfogyasztott 1 kWh után.

Irónia: szénbánya és megújuló

Konkrét példával megvilágítva, a megújulók olyannyira „ingyenesek”, hogy a működésüket Németországban idén 27,3 milliárd euróval (8763 milliárd forint!) támogatják. Emiatt ma a berlini lakossági fogyasztó fizeti a legtöbbet Európában a villamos energiáért, ugyanis az átlagos ár átszámítva 99,9 forint/kilowattóra, miközben Budapesten csak 37,7 forint. Németországban a klímavédelmi és más szempontból roppant előnyös atomerőműveket démonizálják, miközben már ma is látható, hogy ha leállítják az atom- és szénműveket, a megújulók az energiatárolás megoldatlansága miatt soha nem tudják önmagukban biztosítani a villamosenergia-ellátást. Legfeljebb a barnaszén helyett például orosz gázt égetnek majd el növekvő

mennyiségben, elvégre ezért is épül az új Északi Áramlat 2 gázvezeték. A németországi valós energetika helyzetét bemutató részletes elemzés a nemrég megjelent [„Orosz rulett – német módra”](#) című cikkemben olvasható.

Itthon van még egy másik súlyos dilemma is. Miközben tavaly rekordot döntött a hazai áramfogyasztás – [bruttó 45,42 TWh villamos energiát](#) fogyasztottunk – a hazai erőművek az előző évhez képes 3,5 százalékkal kevesebbet termeltek, miközben az import 14,35 TWh-ra növekedett, ami 31,6 százalékos részaránynak felel meg.

Ez a helyzet tovább fog romlani, tekintettel arra, hogy [a 2017. év végi 8617 MW \(100%\) beépített kapacitás](#) 2033-ra 4535 MW-ra csökkenhet, ami a 2017-es érték 52,6 százaléka, tehát közel megfeleződik a hazai termelőkapacitás! Mindeközben növekvő villamosenergia-fogyasztás várható. Új erőművek nélkül egyszerűen nem lehet megoldani az ország villamosenergia-ellátását. Egy olyan egészséges energiamix elérése a cél, amely figyelembe veszi az egyes villamosenergia-termelési módok sajátosságait, Magyarország környezeti, műszaki, gazdasági adottságait, továbbá a fogyasztók teherbíró képességét a villamosenergia-import minimalizálása érdekében!

FORRÁS: HÁRFÁS ZSOLT

Ma a hatalmas import részarány súlyos ellátás- és nemzetbiztonsági kockázatokat hordoz, hiszen nem tudhatjuk, hogy meddig és milyen áron áll rendelkezésre az import, különösen úgy, hogy a közeli években a régi, környezetszennyező szenes erőművek, valamint például a német politikai döntés következtében leállított atomerőművek miatt jelentős kapacitáshiány várható Európában.

Mindezekre tekintettel, ellátás- és nemzetbiztonsági szempontból akkor jár el helyesen Magyarország, ha olyan fenntartható energiapolitikát követ, amely alapvetően az import minimalizálására törekszik. Aki a jelenlegi import részarány fenntartásával, vagy növelésével számol, az nem a nemzeti érdekeket tartja szem előtt, hanem más országok és energiakereskedők érdekeit! Ugyanis a valós nemzetbiztonsági kockázat az import villamos energia, nem pedig a Paks II. Atomerőmű, amelynek az üzemeltetéséhez szükséges friss nukleáris üzemanyag a stabil piacról beszerezve több éven keresztül tárolható lesz.

A Paks II. Atomerőmű hazai ellenzői és levitézlett „szakértőik” rossz lovon ülnek. Magyarország nemzeti érdeke az, hogy a jelenlegi villamosenergia-import magas részaránya miatti kitettsége a jövőben ne növekedjen, hanem radikálisan csökkenjen. E cél eléréséhez nélkülözhetetlen a Paks II. Atomerőmű megépítése, ezért hiábavaló a politikai szolgálatban álló „atomszakértők” igyekezete a közvélemény félrevezetésére. A nyilvánvaló valótlanosságokkal és csúsztatásokkal szegélyezett út aligha Strasbourgba, sokkal inkább a politikai süllyesztőbe vezet.

Hárfás Zsolt

energetikai mérnök, okleveles gépészmérnök

[Urántollas](#), az [atombiztos.blogstar.hu](#) oldal szerzője